

3x3 voor de technologische industrie

FME pleit voor gratis technisch onderwijs

Wil Nederland op lange termijn de welvaart kunnen vasthouden, dan zullen we de technologische industrie moeten koesteren. Nu al is kennis een belangrijke concurrentiefactor en dat belang zal nog verder toenemen. De Nederlandse technologische industrie heeft daarvoor een uitstekende uitgangspositie. Ondernemers zijn elke dag bezig met het versterken van deze uitgangspositie, maar zij hebben de politiek nodig om uitstekende randvoorwaarden te scheppen voor groei.

Nederland maakt zich op voor verkiezingen. Daarom presenteert FME de 3x3 beleidskeuzes die het verdienvermogen van Nederland versterken. Het ingezette bedrijfslevenbeleid, met de pijlers innovatie, onderwijs en export, moet zonder dralen worden voortgezet. Daar bovenop pleit FME onder andere voor gratis technisch hoger onderwijs en ontwikkelingssamenwerking in de vorm van kennis en producten. FME-voorzitter Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink: "Wat we nodig hebben is een stabiele meerderheidsregering die de volle aandacht richt op de verdienkracht van Nederland. Want we moeten ons uit de recessie innoveren, we moeten betere producten en processen ontwikkelen, zodat we op kennis kunnen concurreren. Daarvoor hebben we knappe koppen nodig en die zijn er onvoldoende."

Meer bèta-technici

Het tekort aan bèta-technici is de grootste dreiging voor het voortbestaan van de technologische industrie in Nederland. Dezentjé Hamming: "Daarom vraag ik de politiek om een statement. Onderstreep het maatschappelijke en economisch belang van technische studies nu écht door het collegegeld voor technische studies af te schaffen!"

De Nederlandse economie moet het hebben van de export. Daar wordt het geld verdiend! Als het aan de FME-voorzitter ligt "krijgen we in het volgende kabinet weer een fulltime staatssecretaris van buitenlandse handel."

Ondanks de financiële en economische crisis is het fundament van de technologische industrie ijzersterk. De technologische industrie is de meest innovatieve sector van Nederland; zij neemt meer dan de helft van alle private investeringen in R&D voor haar rekening en draagt met haar producten in grote mate bij aan oplossingen voor maatschappelijke problemen. Dezentjé Hamming: "Daar kan beter gebruik van worden gemaakt, ook in ontwikkelings-samenwerking, waar kapitalen in omgaan. Laten we – veel meer dan nu gebeurt – dat geld besteden door het inzetten van de kennis en producten van Nederlandse bedrijven. Dat is effectiever dan het geven van directe financiële steun. Bovendien helpt het niet alleen ontwikkelingslanden vooruit, maar is het ook goed voor onze economie."

FME hecht veel belang aan een sterk ministerie van EL&I. Dezentjé Hamming: "Met

het bedrijfslevenbeleid is een goede start gemaakt; het topsectorenbeleid is het kompas waarop de economische koers moet worden gevaren en dat moet dus onverkort worden uitgevoerd." Tegen deze achtergrond presenteert FME '3x3' beleidskeuzes die het verdienvermogen van Nederland versterken.

'3x3' voor de technologische industrie

Een bedrijfslevenbeleid dat dicht bij de behoeften en kansen van ondernemingen staat, dat is wat bedrijven in de technologische industrie nodig hebben. In de afgelopen jaren heeft een ongekende bottom-up operatie plaatsgevonden, waarin bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen samen plannen hebben ontwikkeld en opgesteld voor een effectief topsectorenbeleid. Dit 'huiswerk' – te weten de topsectorenagenda's, de innovatiecontracten, de human capital agenda's, het masterplan bèta-techniek en de internationaliseringsoffensieven – is het kompas waarop het economische beleid de komende jaren moet varen. Deze plannen moeten onverkort worden uitgevoerd. Dat is goed voor de technologische industrie als innovator, exporteur en werkgever. Op alle drie terreinen moeten er zelfs drie scheppen bovenop!

1. We moeten ons uit de recessie innoveren

De Europese ambitie om 3% van het BBP aan R&D te besteden staat onverminderd overeind. Het is essentieel dat de agenda's van de topteams snel worden uitgevoerd. Vraagsturing staat centraal in het topsectorenbeleid; deze benadering blijkt productief en daaraan moeten we vasthouden.

Wetenschap en de technologische industrie hebben elkaar nodig. Het topsectorenbeleid is daarop gericht, maar succes is alleen verzekerd als de wetenschappelijke wereld en de politiek daadwerkelijk een keuze maken voor meer focus op bèta-onderzoek. De inzet van middelen hiervoor vanuit de verschillende departementen en onderzoeksfinancier NWO moeten onder centrale regie van het Ministerie van EL&I worden gebracht. Wetenschap en R&D zijn bij uitstek georiënteerd op internationale en Europese excellentie. Om Nederlandse maximaal te laten aansluiten op en te laten profiteren van Europese inspanningen, is het essentieel dat de Nederlandse overheid voorziet in voldoende cofinanciering. Deze kan niet worden gevonden in fiscale arrangementen. De

FME-voorzitter Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink: "Wat we nodig hebben is een stabiele meerderheidsregering die de volle aandacht richt op de verdienkracht van Nederland."

Europese Commissie investeert tot 2020 naar verwachting € 80 miljard. De Nederlandse overheid moet als een bok op de haverkist zitten om aan dit programma deel te nemen.

Er ligt € 1,8 miljard aan privaat commitment klaar om te investeren in publiek-private samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie. De Topconsortia voor Kennis en Innovatie (de 'opvolgers' van de technologische topinstituten) spelen daarbij een prominente rol. Het is zaak dat deze TKI's snel tot stand komen en dat de overheid duidelijkheid geeft over de publieke bijdrage na 2013.

2. De technologische industrie als exporteur

Concurrentie is goed voor het bedrijfsleven, mits dit op een gelijk speelveld gebeurt. Daarom moet er een einde komen aan strengere regels voor Nederlandse bedrijven. Nederlandse bedrijven moeten van vergelijkbare overheidsondersteuning gebruik kunnen maken als hun concurrenten in andere (EU)-landen; denk aan de ETS-compensatie.

Daar bovenop:

- Nederlands bedrijfsleven inschakelen bij ontwikkelingssamenwerking.
- Het volgende kabinet moet weer een fulltime staatssecretaris van buitenlandse handel tellen.
- In nauwe samenwerking met het technologische bedrijfsleven moet worden gewerkt aan de internationale positionering van de Nederlandse industrie. Zo moeten alle vakdepartementen de Nederlandse industrie nadrukkelijker ondersteunen bij het positioneren op buitenlandse markten.

3. De technologische industrie als werkgever

Het tekort aan bèta-technici is de grootste dreiging voor het voortbestaan van de technologische industrie. Daarom moet het Masterplan Bèta en Technologie onverkort worden uitgevoerd. Dat betekent dat de instroom in technische studies wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld door deze studies financieel aantrekkelijk te maken en het instellen van een numerus fixus op studies met weinig arbeidsmarktrelevantie. Verder moet het aantrekken van kenniswerkers eenvoudiger worden en internationale uitwisseling van talent worden gestimuleerd.

Daar bovenop:

- Modernisering arbeidsmarkt door beperking van de ontslagvergoeding en verkorten van de WW-duur.
- Meer instroom in technische opleidingen door o.a. het afschaffen van het collegegeld voor studies bèta-techniek.
- In de afgelopen jaren was het beleid sterk gericht op terugdringing van arbeidsmigratie. Voor de, zeer kennisintensieve, technologische industrie is dat problematisch. Bij onvoldoende instroom in techniekopleidingen en dus van technici in onze bedrijven, moet kennis uit het buitenland kunnen worden gehaald. Het volgende kabinet moet daarom een ruimhartig kennismigrantenbeleid voeren, óók op het hoogste mbo-niveau.

Op de site van de Vereniging FME-CWM is het volledige stelling te vinden. Ga hiervoor naar www.fme.nl.

Voor meer informatie www.etotaal.nl/achtergrond. Artikel "3x3 voor de technologische industrie".

Ewout de Ruiter